

Memo meicirculaire 2025 gemeentefonds -> gemeente Dinkelland

Algemeen

Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaire. In mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Dit is dus de eerste circulaire van dit jaar.

De belangrijkste onderwerpen in deze meicirculaire zijn:

- De hoogte, omvang en de groei (het accres) van de algemene uitkering.
- Vier nieuwe decentralisatie-uitkeringen en wijzigingen in bestaande decentralisatie-uitkeringen.
- Afrekening btw compensatiefonds 2024.
- Een elftal taakmutaties (waaronder de taakmutaties voor Jeugd en WMO).
- Inkomensmaatstaven OZB.

Hoogte en omvang algemene uitkering

De hoogte en omvang van de algemene uitkering uit de meicirculaire 2025 laat het volgende meerjarige verloop zien:

gemeente Dinkelland	2025	2026	2027	2028	2029
stand decembercirculaire 2024	49.546	48.343	49.776	51.153	52.737
stand meicirculaire 2025	50.949	51.274	52.269	52.357	53.997
Saldo	1.403	2.931	2.493	1.204	1.260

Accres

In de meicirculaire 2025 is een nieuwe raming voor het accres 2025 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau. Het volume accres wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp.

Het LPO (loon – en prijs ontwikkeling) accres wordt gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp). De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Met name voor 2025 is de raming voor de prijs bbp omhoog bijgesteld (+ 0,92%).

Te ramen (stel)posten

In onderstaande tabel wordt het effect van de meicirculaire op de diverse stelposten weergegeven:

te ramen (stel)posten	2025	2026	2027	2028	2029
- afboeken stelpost vergoeding jeugd	-454	-1.807	-1.715	-681	-710
- ramen eigen bijdrage jeugd - stelpost				269	275
- ramen sturen op trajectduur jeugd - stelpost				70	72
- uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	-	-274		-	-
- stelpost looncompensatie	62	52	-103	-186	-333
- stelpost prijscompensatie	-51	-314	-340	-340	-340
- stelpost verbonden partijen			-30	-60	-90
- participatie	-204	-192	-174	-158	-138
Totaal te ramen (stel)posten	-647	-2.535	-2.362	-1.086	-1.264

(afboeken stelpost) vergoeding jeugd

In de meicirculaire 2025 zijn meerdere taakmutaties opgenomen waarvoor stelposten waren opgenomen. Het betreft de volgende taakmutaties: demping terugval gemeentefonds, tekorten voor rekening Rijk, Groeipad maatregelen Hervormingsagenda, indexeren opbrengst Hervormingsagenda en Hervormingsagenda Jeugd Aanvullende Post.

Wij hebben hier een stelpost voor opgenomen deze stelpost kan nu worden geschrapt omdat de algemene uitkering inderdaad is bijgesteld.

Hieronder een korte toelichting op de taakmutaties vallend onder het cluster Jeugd die verband houden met de af te boeken stelpost te beginnen met een tabel met bedragen die voorvloeien uit de mei circulaire 2025.

voor dinkelland	2025	2026	2027	2028	2029
1. demping terugval gemeentefonds		424	457	457	470
2. tekorten voor rekening rijk	446	445	455	466	477
3. groeipad maatregelen HA		528	486		
4. eigen bijdrage jeugdzorg				-269	-275
5. sturen op trajectduur jeugdzorg				-70	-72
6. indexeren opbrengst HA				-524	-536
7. HA jeugd - aanvullende post		353	272	320	358
Totaal	446	1.750	1.670	380	422

Demping terugval gemeentefonds

Er wordt structureel € 424 miljoen beschikbaar gesteld voor de terugval in het gemeentefonds. In 2026 is het een bedrag van € 400 miljoen en voor 2030 en verder een bedrag van € 424 miljoen. In de Meicirculaire 2025 beschouwt het Rijk de demping van het zogenoemde "ravijn" als onderdeel van het cluster Jeugdzorg.

Deze keuze heeft twee belangrijke gevolgen:

1. *Lagere tekorten op Jeugdzorg*
De tekorten op de jeugdzorg worden met € 400 tot € 424 miljoen verminderd
2. *Andere verdeelsystematiek*
De compensatie wordt niet via de uitkeringsfactor verdeeld, maar op basis van de maatstaven voor jeugdzorg.

Tekorten voor rekening Rijk

De deskundigencommissie Van Ark adviseert om het tekort in het budget voor jeugdzorg in gelijke delen te verdelen over Rijk en gemeente. De structurele kosten voor het Rijk zijn € 414 miljoen.

Groeipad maatregelen Hervormingsagenda

Het ingroeipad van de maatregelen van de Hervormingsagenda wordt verzacht. Hiervoor is in 2026 €498 miljoen en in 2027 een bedrag van €447 miljoen beschikbaar. De volledige besparing van de Hervormingsagenda wordt in 2028 gerealiseerd.

Eigen bijdrage jeugdzorg

Er wordt een eigen bijdrage ingevoerd voor jeugdzorg per 1 januari 2028. De maatregel moet jaarlijks €260 miljoen opleveren. Hiervoor wordt een nieuwe stelpost opgenomen.

Sturen op trajectduur jeugdzorg

Rijk en gemeenten gaan met de sector afspraken maken over hoe er beter gestuurd kan worden op trajectduur. Deze maatregel moet jaarlijks €68 miljoen opleveren vanaf 2028. Hiervoor wordt een nieuwe stelpost opgenomen

Indexeren opbrengst Hervormingsagenda

De besparingsopgave van de Hervormingsagenda Jeugd is in prijs- en volumepeil 2019 ingeboekt. Er is een hogere besparing te veronderstellen aangezien prijs en volume sinds 2019 zijn gestegen. De omvang van deze besparing is jaarlijks €507 miljoen vanaf 2028. Gemeenten moeten voor deze post zelf maatregelen nemen en mogen hiervoor geen stelpost opnemen.

Hervormingsagenda Jeugd – aanvullende post

Deze post betreft het overboeken van op de Aanvullende Post gereserveerde middelen voor de Hervormingsagenda Jeugd. Het gaat om een bedrag van €356 miljoen in 2026 variërend tot €342 miljoen in 2030. Over de verdeling van een deel van deze middelen vindt nog gesprek plaats. In deze circulaire vindt de verdeling plaats van €333 miljoen in 2026 tot €320 miljoen in 2030. De te verdelen middelen worden toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd.

Uitstel vervanging abonnementstarief WMO

In de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat het abonnementstarief in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 wordt afgeschaft en dat in de plaats daarvan vanaf 2026 de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo opnieuw wordt ingevoerd. Hiervoor wordt het

wetsvoorstel Vervanging abonnementstarief Wmo 2015 voorbereid. De inwerkingtreding van deze wet is nu voorzien per 1 januari 2027 in plaats van per 1 januari 2026. Dat betekent dat de besparing van € 225 miljoen voor het jaar 2026, die in de Voorjaarsnota 2023 in het gemeentefonds is verwerkt vervalst. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 274.000 in 2026.
De hiervoor opgenomen stelpost wordt aangepast.

Stelposten loon- en prijscompensatie en verbonden partijen

De indexcijfers uit de meicirculaire 2025 zijn licht hoger dan de cijfers uit de septembercirculaire 2024. *Wij hebben onze (meerjarige) stelposten aangepast aan deze meest actuele cijfers.*

Participatie

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2025 (€ 102,4 miljoen in 2025, aflopend naar € 84,9 miljoen in 2030). Daarnaast zijn er twee beleidsmatige toevoegingen: een nieuw structureel budget voor de sociale infrastructuur en een incidentele compensatie voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel voor gedetacheerden in de Wsw. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 204.000 in 2025 aflopend naar € 138.000 in 2029.

Conform bestaand beleid voegen wij deze hogere uitkering met ingang van het jaar 2025 toe aan de raming voor participatie / sociale werkvoorziening.

Taakmutaties

Het saldo van de hogere algemene uitkering is geen pure "winst". We dienen rekening te houden met de taakmutaties die benoemd zijn door het rijk. Taakmutaties zijn middelen die met een bepaald oogmerk aan het gemeentefonds zijn toegevoegd of onttrokken, maar waar geen bestedingsverplichting aan ten grondslag ligt. Wanneer ze nieuw zijn worden ze eenmalig afzonderlijk benoemd om inzicht te creëren waaraan het rijk meer of minder geld gaat besteden. Maar het uitgangspunt van de gehele algemene uitkering is en blijft dat de middelen vrij aanwendbaar zijn. Binnen de gemeente Dinkelland kennen we de lijn dat voor deze taakmutaties een stelpost wordt opgenomen in afwachting van te ontwikkelen beleid. Zodra door college en raad wordt ingestemd met het ontwikkelde beleid kan een beroep worden gedaan op deze stelpost(en). Indien ervoor wordt gekozen geen beleid te ontwikkelen dan kan de stelpost vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

De taakmutaties die in de meicirculaire 2025 zijn benoemd en die van toepassing zijn op de gemeente Dinkelland zijn:

te ramen taakmutaties	2025	2026	2027	2028	2029
Kinderopvang pleegouders	-4	-4	-4	-4	-4
Aanpassing regeling dienstverlening aan huis		-2	-2	-2	-2
Voorschoolse voorziening peuters	-2	-2	-2	-2	-2
IBO Problematische schulden	-13				
Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet	-213				
Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven	-162				
Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	-2				
Antidiscriminatie voorzieningen	-4	-4			
Einde lening inburgeringsplicht	-2				
Alleenverdienersproblematiek	-16				
Totaal te ramen taakmutaties	-418	-12	-8	-8	-8

Toelichting per taakmutatie

Kinderopvang pleegouders

Er is per 2025 structureel € 2,5 miljoen beschikbaar voor de vergoeding van bijzondere kosten aan pleegouders in het vrijwillig kader. Dit zal ook gepaard gaan met een wijziging van de Regeling Jeugdwet. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 4.000 per jaar.

Aanpassen regeling dienstverlening aan huis

Vanaf 1 januari 2026 valt het persoonsgebonden budget (pgb) niet meer onder de Regeling Dienstverlening Aan Huis (RDH). Dit betekent dat pgb-budgethouders, afhankelijk van het type arbeidscontract, zowel de premieafdrachten als de doorbetalingen bij ziekte binnen hun pgb-budget moeten bekostigen. In sommige gevallen kan dit ertoe leiden dat het pgb-budget van de budgethouder niet toereikend is, en dat de budgethouder ook niet de ruimte ervaart om de zorgvraag aan te passen. Hiervoor is vanaf 2026 structureel € 1,8 miljoen beschikbaar. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen Wmo. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 2.000 per jaar.

Voorschoolse voorziening peuters

De decentralisatie-uitkering voorschoolse voorzieningen peuters heeft als doel dat alle peuters, zonder recht op kinderopvangtoeslag of voorschoolse educatie, naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. De decentralisatie-uitkering voorschoolse voorzieningen is voor 2025 geactualiseerd met de voluminastanden van uitkeringsjaar 2024. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 2.000 per jaar.

IBO Problematische schulden

Het kabinet voert een pakket aan maatregelen in om problematische schulden fundamenteel aan te pakken. Voor 2025 worden voor het onderdeel: 'vroegsignalering' middelen overgemaakt naar het gemeentefonds. Het gaat om een totaalbedrag van €18,7 miljoen. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Participatie. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 13.000 in 2025.

Invoerings- /uitvoeringskosten Omgevingswet

De financiële middelen vanuit het Coalitieakkoord (CA) van het kabinet-Rutte IV worden ingezet voor het bereiken van de doelen van de Omgevingswet. Met het uitkeren van €80,7 miljoen in 2025 kunnen de ontvangende partijen in hun transitie ervoor zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Er volgt nog een stelsevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten in kaart worden gebracht. *Voor de gemeente Dinkelland gaat het om een incidenteel hogere algemene uitkering voor het jaar 2025 van € 213.000. Dit bedrag hevelen we over naar de begroting van Noaberkracht omdat daar de kosten voor het werken aan en werken met de omgevingswet worden gemaakt.*

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven

Sinds 3 juli 2023 zijn de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) opengesteld, waarmee veehouders hun bedrijfslocaties tegen subsidie kunnen beëindigen. Er is voor de decentralisatie-uitkering Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties voor beide fases in totaal €10,3 miljoen beschikbaar. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 162.000. *In afwachting van te ontwikkelen beleid wordt dit bedrag op de betreffende stelpost geboekt.*

Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

Op 15 mei 2023 is de wetswijziging van de Wet basisregistratie personen (Wbrp) in werking getreden waarbij wordt voorzien in een taak voor de minister van BZK om colleges van burgemeester en wethouders te ondersteunen bij het onderzoek of een persoon als ingezetene in de BRP op een adres in de gemeente dient te worden ingeschreven en bij het onderzoek naar de juistheid van de gegevens betreffende het adres van een ingezetene in de BRP. Deze aanpak staat bekend onder de naam Landelijke Aanpak Adreskwaliteit en beoogt de adreskwaliteit in de BRP te verbeteren. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 2.000 in 2025.

Antidiscriminatie voorzieningen

Gemeenten en hun antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) werken samen als het gaat om de preventie van discriminatie op lokaal niveau. Voor de kerntaken van de ADV's krijgen gemeenten sinds 2009 structureel geld via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Net als in 2024 krijgen gemeenten in 2025 en 2026 middelen om méér aan preventie te kunnen doen. Hiervoor is in 2025 en 2026 jaarlijks €2,5 miljoen beschikbaar. De middelen worden verdeeld op basis van een vast bedrag per inwoner van €0,14. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 4.000 in 2025.

Einde lening inburgeringsplicht

In het besluit Inburgering is opgenomen dat gemeenten inburgeraars die onder de ELIP definitie gerekend worden, hulp en begeleiding kunnen aanbieden. Via een decentralisatie-uitkering worden hiertoe middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor begeleiding en het in een beperkt aantal gevallen financieel ondersteunen van ELIPs bij het betalen van extra cursussen of examengelden. Voor deze decentralisatie-uitkering is €1 miljoen in 2025 beschikbaar. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 2.000 in 2025.

Alleenverdienersproblematiek

Gemeenten kunnen huishoudens die getroffen zijn door de alleenverdienersproblematiek individuele bijzondere bijstand bieden. Deze decentralisatie-uitkering maakt dit mogelijk.

Er is voor de alleenverdienersproblematiek voor 2025 een bedrag van €25,4 miljoen beschikbaar.

Verder is er een nabetaling van €2,1 miljoen voor 2023. Voor de gemeente Dinkelland komt dit neer op een bedrag van € 16.000 in 2025.

Plafond BTW-compensatiefonds

Deze circulaire biedt informatie over de definitieve afrekening van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) over 2024. Bij Miljoenennota 2025 werd de ruimte onder het plafond voor 2024 voor de gemeenten geraamd op €447 miljoen. Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte te zijn afgenomen met €115 miljoen. De totale ruimte onder het plafond van 2024 is €332 miljoen. Dit wordt verrekend met het gemeentefonds.

Budgettaire effect

Meicirculaire 2025	2025	2026	2027	2028	2029
Hogere algemene uitkering	1.403	2.931	2.493	1.204	1.260
Totaal te ramen (stel)posten	-647	-2.535	-2.362	-1.086	-1.264
Totaal te ramen taakmutaties	-418	-12	-8	-8	-8
Totaal	338	384	123	110	-12

Vervolg

De vertaling van de algemene uitkering en de voordelige budgettaire consequenties daarvan voor het jaar 2025 nemen we mee in het programmajournaal 2025.

De meerjarige consequenties vanuit de meicirculaire 2025 leveren vanaf het jaar 2026 (met uitzondering van het jaar 2029) een verbetering op van het gepresenteerde herziene meerjarige saldo uit de perspectiefnota 2025-2029. Deze meerjarige consequenties voor onze meerjarige begroting betrekken we bij het opstellen van de begroting 2026.

Zowel bij het programmajournaal 2025 als bij de begroting 2026 worden ook de overige (financiële) mutaties in beeld gebracht waarna een totaalbeeld van het herziene meerjarige saldo over de jaren 2025 tot en met 2029 ontstaat.